

УКРАЇНСЬКИЙ СУРМАЧ

ВИХОДИТЬ ДВІчі на ТИЖДЕНЬ:
у ЧЕТВЕР і НЕДІЛЮ.

Адреса: Polska (Pologne)
Kalisz—Szczepiarno,
Obozy Internowanych № 5 і 10.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно з пересилком. 240 м. п.
Місячно за кордоном. . . 500 м. п.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:
Звичайні (за слово) . . . 5 м. п.
Дрібні (за слово) . . . 3 м. п.
Рекламні (за слово) . . . 10 м. п.

ЦІНА окремого ПРИМІРЯ.
30 м. п.

ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКИХ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ в ТАБОРАХ.

2-го травня о 22 год. за межами табору зістав люто забитий
ворожим стрілом

Юрко ОТМАРШТЕЙН,

Полковник Генер. Штабу Армії Української Народньої Республіки

про що з невимовним сумом та жалем сповіщають сослуживці
небіжчика.

Щипорно—Каліш,
7 травня 1922 р.

Дорогоцінні Події, що відбуваються в Генуї, не дивлячись на лекції.

те, що ми, яко поневолені нація, не приймаємо жадної активної участі в їхньому перебігу, мають кольосальне значіння для нас, а поруч з нами й для всіх інших поневолених народів усього світу. Власне на ній—на Конференції в Генуї—поневолені народи мають змогу бачити, чути й відчувати кольосальну нагу й безмежну потребу для них своїх власних, самостійних національних держав. Цю безмежну потребу генуєзький з'їзд виявив навіть для сліпих і глухих.

Виявив він цю істину тим, що а ні одного представника а ні одного поневоленого народу, поневоленого чи то капіталістичною, чи комуністичною державою—на цей з'їзд не допущено... навіть у передпокої!

Таким чином втворилась чарівна ідилія. Коли б який небудь мешканець

Марса, Сатурна, або иншої планети сустигся на землю та дістався б на з'їзд у Геную, де радилися голови урядів усього світу, то він би подумав, що старенька наша земля—то рай, в якому немає ні українського, ні грузинського, ні ірландського, ні індійського поневоленіх народів, ні якого б то не було сучасного імперіалістичного пекла. Пекла національного гніту, переслідувань, безоглядної асиміляції й експлуатації.

Хоч би вже те, що цей з'їзд, цілком несвідомо, показав усім поневоленим народам необхідність впертої й постійної боротьби за свою державність—як не одне має величезне позитивне значіння для справи боротьби за свою державність поневоленіх націй. Це його безперечний плюс, у цьому його велике значіння перед поневоленими народами, які мусять бути владними ініціатором з'їзду за безкомтовну й дуже корисну лекцію.

Той же самий з'їзд дав ще цілий ряд інших дорогоцінних вказівок, як

для тих поневоленіх народів, що аї стану поневолення ще не вийшли (Україна, Грузія, Індія, Корея і т. д.), так і для тих народів, що того жахливого стану позбулися оцила світової війни (Польща, Чехословаччина, Югославія та інші). Серед багатьох дорогоцінних лекцій, що стосуються до І Групи поневоленіх націй—це лекція про можливість альянсу (співки) між капіталізмом і комунізмом для взаємної співпраці й підтримки. Народи Львбд Джорджа, Барту, Чичерина й Красіна, наради tête à tête, наради за спільними столами, а то й за обідами при співучасті королів й архієпископів це ж нова ера для політичних орієнтацій поневоленіх народів. Це та ера, що вказує на цілковитий крах яких би то не було надій поневоленіх націй на підтримку їхніх змагань з боку як соціалістичних так і капіталістичних урядів сучасних держав. Московські комуністи, що вважаються найбільш неуприщирними лівими соціалістами, блискуче цю істину доказали. Вони торгуються з а ідо-нськими капіталістичними експертами, суперечаяться з ними, вживають всіляких дипломатичних фокусів і т. п., але ж, нараді, для нас це не важило.

Міліардом золотих франків більше або менше, мільоном людських голів більше або менше перенаде на користь тієї чи другої сторони—це все дурниця, які не мають великого значіння для поневоленіх народів. Важне те, що самий торг отой є можливий між капіталістами й комуністами. Що він існує, що відбувається перед нашими очима, що він, паренті, як і всякий торг, дає змогу ганьдлати й цю експлуатувати для тих, що торгуються. Оце найважливіший пункт в цій лекції.

кін індійських багатій, духовенство, урядовці і взагалі осіб, які почувать себе добре при існуючому стані речей.*) Спільними силами вони чудово експлуатували бідний індійський народ аж до світан. айни... та й зараз роблять те саме.

Перші пробіски національної свідомости в Індії з'являються у 80 р. р XIX в. Головними кадрами цього руху—це були і в індійська інтелігенція. (Професори, вчителі, учні середніх і вищих шкіл і т. д.) Маса ж була темною, невідою. Для неї тільки—дві землі**). Так було перед сніт, айноу. В часі сніт, айни фінанси нації справи значно зміняться. Раса інд. націоналістів про індійську самостійність набірять великого успіху, приваблюють до себе широкі народні маси й викликають в усій Індії сильну протипанглійську акцію. З'являються народні вожді. Найважливішими з них—це Магатма Ганді, якого вищегадані головним вождем всієї Індії. В часі обряд того конгресу було прийнято резолюцію, що до боротьби з англійською окупацією, такого змісту:

1) Конгрес затверджує й надалі пасивний бойкот***),

2) Конгрес атверджує бойкотування Англії, яке розпочав Магатма Ганді, ніякою нечуваною силою, вона піднесла в індійському народі жагучі борні зі своїми тиранами, самоопанувати і почуття національної гідности серед усіх громадян Індії, без огляду на віру в расу (в Індії так само, як і на Україні, багато мільярд чужинців), а тако ж ослабив авторитет Англії,

3) Справа боротьби з Англією буде провадитися зі збільшеною енергією аж доти доки влада над Індією не перейде в руки національного індійського уряду.

На ці пункти Англія відновила репресаліями, що до Конгресу, який припинив свою діяльність, а ватоміть заклав загально-індійську національну організацію "Добровольній Національній Корпус" Ось приєзга для членів цієї могутньої організації, яка в тягу на цілий двох місяців обхолила своїми філіями всю Індію.

Прасага.

1) Беручи за свідка самого Бога, торжественно заявляю:

2) бажаю бути членом "Добровольного Національного Корпусу";

*) Murray "Handbook for India" Лондон, 1899.

**) Промова н. Раг на II конгресі III інтернаціоналу. II конгрес III інтернаціоналу" Варшава, 1920 (на польськ. мові).

***) Слово "бойкот" пошлоло в Ірландії від назвиєвня одного англійського урядовця Бойкота, що тиобив ірланд. народ. Бойкотувати—це значить—не мати жадних стосунків з ворогом.

3) в часі свого буття в організації буду протинитися насильству, чи то словом, чи ділом. чи помислом, бо ж вірую в те, що Індія вижде із сучасного свого становища при допомозі уникнення насильства; тим самим вона піднесе і направить справу Каліфату (індійська церква) і Пушжабу (індійська провінція, яку англійці за її повстання страшенно знищили), а тако ж спричинитися до здобуття Сварага (національного уряду), та єдности між усіма громадами й народами, що мешкають в Індії;

4) Вірю в цю єдність і завсідги старатимуся її розповсюджувати;

5) Вірю в Свадеші (індійське економічне самозабезпечення), а тому вживатиму тільки той крам, який виробляється індійським національним промисловістю;

6) Яко інаде вірую в правильність і необхідність знесення класового поділу; при асвйкій нагоді допомогатиму упослідженім класам;

7) виконуватиму всі накази й розпорядження моїх начальників з "Доброп. Нац. Корпуса", Виконавчого Комітету, або іншого органу, що встановить Конгрес;

8) Буду занести визинню, внаслід, навіть смерть безжурно, буде б'ятівен добро від того для родиті й батьківини;

9) в разі мого ув'язнення не буду жадати від Конгресу жадної допомоги для моєї родини, або родичів.

Найбільшу (пропорційно) кількість членів "Д. Н. К." дало значельство і шкільна молодь. Англійський уряд розпочав переслідувати членів нової організації. У відповідь на це Конгрес передав усю повноту влади Магатмі Ганді, обмеживши його тільки в справі pokojових умов з т. з. індійським, або й самим англійським урядом. Англія, удрівши небезпеку для себе в особі М. Ганді, заарештувала його й засудила на 6 років визинні.*) Закінчуючи цей коротенький звіт про визвольні змагання Індії, я мушу додати пару слів, що до пояснення з пункту висяган: "буду протинитися насильству".

Річ в тому, що англійське ярмо над повеленням націями, и протиняв московському, дав нововеленім народам змогу боротися методами мирво, культурної боротьби (культурно-освітній організації, преса, кооперація, клуби, партії, "Прогреси" Союз і т. в.). Але всі такі організації, у своїх ста гутах мусять мати параграфи, и які зазначалось би про уникнення насильства. Тому то й організація "Д. Н. К." справу уникнення насильства ставить поруч з головними своїми завданнями.

A. Корніївський.

*) "Dziennik Ludowy". 21—III—22, Чикаго.

ПРЕСА.

Большовицькі претензії.

"Річипосполітія" телеграфують з Берліна:

22 квітня Наркоміндел переслав Польському уряду таку ноту: "Уряд руської та української соцієської ре спублік неодноразово аертав увагу Польського Уряду на шкідливу діяльність існуючих на території Польщі організації Петлюри, Балахонича та інших. Соцієський уряд підкресляв, як це, наприклад було в ноті від 11 березня н. р., що залише за собою право, на підставі ст. 5 Рижського договору, притягти Польський Уряд до матеріальної відповідальности за шкоди, що нанеслиши внаслідок членів організації в межах Білоруської та Української республік. Тепер Наркоміндел забрав цифрові данні про всі шкоди, які, після розгляду Іх в змішаній комісії, повинні будуть відшкоджені Польським Урядом."

Ресурси Свіденії.

ХАРКІВ (Польпрес)—8 квітня конфісковано всі коптовности Київської Лаври. Одних тільки брильянтів ваято 2417 камінів, з яких самі маленькі паять не менш 1 е под. каратів. Більша ж частина камнів ваять 3—5 каратів. 6 багато в 6 каратів, а кілька—в 9 каратів.

Наслідки амністії.

Про наслідки т. з. большовицької амністії "Рідний Край", ч. 79, подає: "3 Берліна сповіщають, що крім уже раніш розстріляних на ст. Себіж 16 солдатів був. армії Пермкія, на днях большовики розстріляли в Мзбурзі ще 49 солдатів, які повернулись до Свіденії з конігтер. таборів в Польщі, рахувачи на больш. "амністію".

Посвятилися...

"Кур'єр" від 20—IV подає звіту з офіційного большовицького звіту про людожерство, який було надруковано в большовицьких "Ізвєстіях".

"Зі звіту видно, що перед большовицькими рестрибуціями поветав цілий ряд справ на судіті людожерства. В Озчєс недавно судилися двоє татар, що з'їли свого брата. Зі звіту видно, що справа відбула на добро світло лише тому, що брати посперилися між собою із за... крахот завадані".

Відозва буши. польськ. прем'єра.

"Річч. Посполітія" з 27—IV подає в обуренням де-які уступи з відозви бушиного польського прем'єра, що була надрукована в "Пясті" Ось характерний уступ із вишегаданого відозви:

"На мій садик ви обурілися. Дави в жертву життя, майже й захистили не тільки себе, али й тих, що були вашими могогами. Коли ж небезпекка змула чорна реакція почала думати над тим, в якій спо-

Втівають на Сибір, Туркестан і Вкраїну. З початком 1922 р. передбачається дальній рух—на Південь, Прибалтику і Румунію. Шляхи в Сибір зруйновано, на Захід—яко-тако функціонують. З наступного весни треба сподіватися масового руху голодуючих на Захід.

3) Неминучість руху на Захід.

З огляду на те, що сибірські шляхи зруйновано, а Приволжє, центральна Росія й Шведсько-Східна Україна самі голодують, тому лишається одиникий шлях—на Захід до Європи.

Ждані загрози, жадні репресалії—ніщо не зупинить хвилі голодуючих. Не дивитись тому, що знаку—одна смерть. Військова охорона кордонів лише затримуватиме їх на деякий час. Місця таких збурень будуть уявляти грандіозні джерела всіхляких епідемічних хвороб, які, поможмо всіх мир охоронити, проїнаватимуть за кордон.

4) Становище на Східних кордонах Польщі.

Місцевістю в районі Баранових, польської армії, в м. Рівно весь час перебувають в стані злутування різних епідемічних хвороб.

Санітарні організації, що провадять свою працю в цих районах опікують, головним чином, тих особами, які на основі прав аналіз, мають змогу проінформувати в глибоку Польщу. Розміри майбутньої катастрофи притягли до себе увагу Польського Уряду, і Ціка нації, яка й покладає справу боротьби з епідеміями на Міжнародну Санітарну Конференцію в Барнаві.

5) План боротьби

а) Центральна смуга.

На основі думки громадських санітарних організацій потрібно встановити від Балтійського до Чорного моря карантинну смугу, шириною в 100 верстос—75 км. на теренах Прибалтики, Польщі і Румунії і 25 в. на теренах Сов. Росії. На кожній

20 в. повинні пієт смуги мусить придатись один санітарний участок.

Решта параграфів у меморандумі призначається технічному переведенню в життя цієї пієт ації. Оце ті реальні наслідки, які а очевидною показують на справжній зміст раціоналізму в московському червоному неклі.

Ріжні вісти.

— Протести проти окупації Великої України московськими більшовиками вступають рішуче від всіх кол та партій Українського народу, не наважаючи на політичні їх переконання. Так 26 минулого березня в Відні, в робітничому клубі «Єдність» відбулися збори двох українських комуністичних партій: комуністичної партії більшовиків України й т. зв. укапівців (української комуністичної партії). На зібранні було 200 представників. Після гарячих дебатів більшістю була прийнята резолюція укапівців, в якій протестується проти окупації Великої України й не признається за Раковським права репрезентувати Україну на Генуезькій Конференції.

«Р. Кр.»

— Московський патріарх Тихон заарештований більшовиками за протиділяння ревіндіції церковних скрубів. Йому за це по більшовицькому значаю загрожує розстріл.

— Сідайте, Василю! Будете гостем.
— Я, тітусю, не сам. Хворий хоруничий зі мною.

— Равенний? питала.

— Ні, тифус!

— Якій?

— Поворотний!

Василь далі провадив своє: «наше військо відходить за Збруч. Ми їх взяти не можемо, а кидати шкода в шпиталі, бо знайдуть, забють проклятуші.

Не відмовте прийняти до себе пересидіти де-який час, поки підчуняють трохи. Ми вам борошна, цукру і грошей дамо.

Вігалася трохи, боялась хвороби, та Оля підбила. Згодилась стара.

Сірому внесли до кімнати, поклали на ліжку. Лежить мокрий дріжить, як той сокіл підбитий.

Очі розплющив з великим зусиллям підвівся на ліжок і тихо промовив:

— Спасибі, Василю, за службу, за працю, за все. Ви багато для мене зробили добра. Нехай Бог вам віддасть за його. А тепер поспішайте до наших. Там кожна людина потрібна. Боріться, орли, і на далі за діло святе, за виавлення рідного краю.

Коли ж я тут умру, то не агадуйте лихом. Дайте звістку дружині, ледви промовив Сірома і з очей покотилися сльози.

— Прошавте, учителю, батьку, захистнику бідних! Бажаю вам вижужать скорше!—промовив Василь, уклонившись низько до всіх, вившов на двір і рушив в далеку дорогу.

Минув тиждень, другий. У місті давно господарювали москалі, полювали на українців і нищили все, забирали. А Сіромі не легчало й трохи. Він дні й ночі лежав нерухомо і марив часами про фронт, про своїх, про дружину.

— Де тепер наші? Де ті орли сизокрили, що три роки боролась заваято за волю? Десь певно в полоні, в неволі голодні й холодні вирають. Ох як тяжко любити свободу і вмерти в неволі.

Бідна Україна мила, бідна Полтавщина рідна! Вони вже три роки падають в огні. Може й школи немає де я діток учин? А дітки селянські ростуть без освіти.

Де дружина з синком? Ах бідні новини! що там роблять без мене? Пробачте мені, мої любі! Я вас кидав і думаю, що скоро вернусь, а минуло три роки. Скільки я витерів горя. Тепер війська нема, Україна в огні. Все забрали кати, людодів. Нема салі, хвороба тяжка... Мабуть загину отут на чужині. Так думаю Сірома, лежучи в ліжку. А смерть за плечима стояла з косяком. Може їсти щось дати, чайку, мелочка!—запитала стара.

Телеграми.

(Від власних кореспондентів).

БУДАПЕШТ. Не-Великодні свята до Будапешта прибув подорожуючи Генерал-Пор. Омелянович - Павленко і вітає знайомих.

— З Сербії пишуть: в березні та на початку квітня подорожує по Сербії Генерал Врангель зі штабом, що обурює скупщину і викликає запроси.

Подать, що війська Врангеля рахують себе кадрами майбутньої армії і Москалі багато надій покладають на них.

ЛЬВІВ. Народа висшого командного складу квітня червоних на Україні постановила вести військові вирази з молоддю від 15 років.

ЛЬВІВ. Більшовики на Україні видали декрет в силу якого на Україні вводиться обовязкове польовання на ворон та галок. Забита птиця має бути відравлена в голодні міста Москвинців.

(А що буде з півсами та сядовиною коли порозгонять птахів?).

Ні, нічого не треба!—промовив Сірома, повернувшись до стіни і заснув вічним сном.

Зів'ялися сусіди, сусідки, обмили, убрали, поклали на стіл, готувались ховати.

Занітали й непрохані гості, страшний.

Де Сірома, буржуяк? спитали.

Переховувала контр-революціонера?

До тину її!—закричали схопили.

— Лебедики, братіки, що я тут винна він мертвий уже!

— І ти мусиш вмерти! кричали, тягли, але натовп не дав учинити розстріл.

Машину забрати, нехай за голоду дохне!

Забрала.

Ридали стара й молода, не давали.

Народ хвилювався, кричав. Не поміг.

Не стало машини, не стало прибутку, мусіли пухнуть без хліба. А тут і дочка злягала і за тиждень, як свічка згоріла. Динилась стара одинока. Довго плакала бідна, журилась, поради у Бога просила. І Бог напугав, Покинула діт торби, на плечі взяла, із імям Христовим, по селах пішла... За шматками.

Петро Опаренко.

КОНФЕРЕНЦІЯ В ГЕНУІ.

Нова нота Чичерина до Скіржута.

ГЕНУІ, 1 травня. Чичерин писав вчора до голови польської делегації П. Скіржута слідуючу нову ноту котра в відповідь на листування польської делегації з дня 25 квітня.

Пане голово! В ноті від 25 квітня Ви підтверджуєте, що Росія немає права висловлюватись в справі управління Польщі в інших держав, котрі не підписали мирного трактату з Росією, що до анулювання постанов і трактатів, які заключені Росією.

Трактат, який є заключеною в Рапало опирається на взаємному зреченні всіх претензій. Наколи існують претензії третіх держав до Росії, виконання котрих мусить бути обмежене за посередництвом Росії, тоді Росія повинна би щось вказати про те. Однак Російська делегація не була повідомлена про це в російській уряд не може вказати існування тих претензій. Наколи німії порушення умови що були заключені з іншими державами трактатом, заключеном в Рапало, то ним державам зазначені дипломатичний шлях. Проте держави, котрі підписали веральський трактат, в ноті від 18 і листування від 23 квітня, приносили своє право, не повідомляючи про те соювічку делегації, оголошення неважним трактату заключеного Росією.

Польщі, роблячи труднощі в усунуєнні взаємних претензій, котрі існують між соювічними урядами, в інших державами, тем самим протавитесь відірванням Росії. Росія не тривати одну дорогу, котра в твором дає виходу з сучасного протичного становища. Наколи Польща протиділяє життєвими інтересам російським, толи самим протавитесь Ризькому трактату, котрий устальво приятельський стосуюк між Польщею і Росією.

Нова нота від 25 квітня тако ж не може узасадити паризького становища, згідно котрому Німеччина не має права участі в дослідженню російських справ з-за Рипальського трактату. Про те згідно Ваной думки більш обширний трактат в Ризі не представляє жадних перешкод для участі Польщі в тих переговорах. Мій уряд теж в прирушений до стверження, що всі заборонення, які прийняті через його повномочних представників, вказав за обовязкові для себе в сподівається що таке саме становище займать і інші держави, котрі підписали Ризький протокол во беряня.

Я в прирушений ще раз підкреслити, що Росія стремить безумовно до спокую в його утриманню, а тому є неможливим, аби не висловити жадля а приводу останнього кроку польської делегації, котрий не надається до

утримання стосуюків, утворених через підписання мирного трактату в Ризі. Чичерин.

Лист Чичерина до Барту.

ГЕНУІ, 1 травня. Несподівано, що їхше всі посунуєва соювічка делегації на Генуєзькому Грунті, сьогодні Чичерин писав листа Барту.

Уважать цей, лист за сиробу розпорочення часткового мзар, котрі агромаділи соювіт над своїми німецькими головами через заключення а оголошення укладу в Рапало. Тут прируєвають, що цей лист Чичерина є шилвом докорів, а може навіть і порад, котрі чула соювічка делегація з уст представників Англії і Італії в приводу укладу в Рапало, котрі стремлять діяти до ируування в соювітам. Однакаго не в посунення тактичне, яке має на меті залогодити загальне напруження неохоти проти соювіт в Генуї в змачування в цей спосіб на користьніше устальво для Соювіт умов відбудови Росії.

В своєму листі до Барту Чичерин каже, що російська делегація свідчить найбільшорозумним чинном, що уклад в Рапало не мистить жадних тихлих материних або політичних точок. Російський уряд не розпочинає жадним актом якої-небудь чинности, скерованої проти інтересів Французького народу або якого-небудь иншого народу. Уклад в Рапало дав на меті злине ліквідації незалогоджених справ досі між Росією і Німеччиною, які відчувають, взаємно потребу прируєнню мирного стосуюків в власному інтересі, а тако ж в інтересі цілого населення. Далекій від агресивности супроти Франції або иншої держави, цей уклад в намірах російського уряду є злине початком серії особлиних укладів, котрі по думці російської делегації, повинні доновити загальний уклад, до заключення якого стремить Генуєзька Конференція.

Наскільки вде діло про Францію то російський уряд визнає, що є багато сізліних чинок, котрі полістують порозумінню у всіх сірних питаннях поміж обидвома державами. Політика Росії божино-веродного становища Франції супроти неї від 4 літ не змінилась. Російський уряд може скрити перед французьким урядом, що порожка політика Франції супроти Росії викликала і громадській олінії Росії жадну огиду до Франції.

Минаючи вишезагалну політику Франції, некая ніяких перешкод до звальня приятельських стосуюків поміж Францією і Росією. Російський уряд визнає, що зміна цього становища Франції є колючим потрібним як для Франції в Росії, так і для всьогонасе-

лення Східньої Європи, а тако ж для економічної відбудови світу.

Чичерин закінчує цей лист ширин: побажанням закінчення всіх непорозуміння, котрі могли би утруднити нормальний пробіт Генуєзької Конференції. „Р. П.“

Німецько-український трактат.

„Neue Züricher Zeitung“, мистить подрібні а Німецько-україн, економічного трактату. Трактат цей віддає Україні в повну німецьку експлоатацію в вказок. Німецькі концорціїотримуть всі мінеральні багатства України, а якіх дві треті сиріпців і одну треть чистих доходів ідуть на користь німців, а решта на користь т. а. соювіського укр. уряду.

Газета від себе додає, що на умова дає монополі для Німеччини, що до т. а. відбудови Росії. Нова нищить усі септантські заходи в цьому відношенню.

Східна Галичина в Вільно в Генуї.

Становище Англії в Франції.

ПАРИЖ 2 травня. Останніми днями Л. Джордж порушив в короткій замітці в політичній відомості, крім того в кількох розмовах, а впрямі загально в зазначених перед журваластами, між іншими корделні справи Польщі, а особливо справу Східної Галичини в Вільнощині. Замітці Л. Дж. про ті справи вказували на те, що він має намір порушити їх або на Генуєзькому а'таді, або в Лізі нації. Одночасово неж вказувалось, що Франція є ставленчо противля порушення в подолання в сумній тих спрах. І в цьому дусі и Барту одержав писавка від Пуаншаре.

„Річ посольства.“

Праці Польської Делегації.

ГЕНУІ 2 травня. Члени польської делегації правлють дуже уважно над порушеною Лорда Джордем справою урегулювання кордонів Східної Галичини. П. Скіржунт викликав а Пароку польського посла в Замольського в відбував з ним бесування народи. Фондні політики досліджують докладно ті справи, котрі для Польщі є нападко важкі в котрі знаходяться перед обличчям розпалання.

Тому що Франція протавитесь англійським жаданням в справі ревісії постанов територіальних мирного трактату в Ризі, Лорд-Дж. має намір перевести цю справу над розпалання до Ліги народів.

„Річ посольства.“

Юрко Васильович ОТМАРШТЕЙН.

Полковник Генерального Штабу Армії У. Н. Р.

люто забитий в ніч з 2 на 3 травня.

1890—1922.

Полковник Юрко Васильович Отмарштейн народився 10-го квітня 1890 року на Херсонщині в м. Тірашполі. Середню освіту отримав в Кишинівській реальній школі. Військову освіту — в Пажеській корпусі, який скінчив в 1908 році.

Корнетом вступає Отмарштейн в 8-й Лубенський Гусарський полк.

В 1913 р. поступає в Николаївську Військову Академію Генерального Штабу, яку закінчує в 1916 році.

До Української армії Отмарштейн вступив в часи Гетьманата в 1918 р. в Кінний Лубенський полк, який розташований був в Києві. Спершу господарем полку, потім Командіром сотні і Командіром полку.

Приймає участь в підготовленню повстання проти Гетьмана. З вибухом повстання з'явився призначений на посаду Начальника Штабу у відділі добармій і Сердюків, яким керував князь Святополк-Мірецький. Відгаданної посади енергійно і настійливо відмовляється, але примушений наказом виїхав до відділу, який вже був вирушив в Київ на Мотовилівку — Фастів проти Січових Стрільців, що в Білій Церкві підняли повстання і вже встигли захопити Фастів.

Фактично Отмарштейн приступив до виконання своїх обов'язків Начальника Штабу вже після бою і жа його

долю випало завдання лише ліквідувати вже розбитий відділ князя Святополк-Мірецького.

Зліквідувавши відділ, Отмарштейн повертається до Києва у свій полк, з яким і виступає на фронт, де під Червоном Трактором з двома ескадронами козаків і старшинами українцями переходить без бою на сторону військ Директорії.

Як старшина Генерального Штабу, і своїм добровільним переходом на бік армії У. Н. Р. зразу засвідчивши свій певний світогляд українця-самостійника (свідчили про це і старшини — відомі українці його товариши по службі), Отмарштейн був одразу призначений на Помічника Начальника Штабу Осадного Корпусу Січових Стрільців, що обложив Київ (1918 р.).

На посаді апочатку Пом. Нач. Штабу, а потім і Нач. Штабу Осадного Корпусу, Отмарштейн перебуває до Березня м. 1919 року. 23-го Березня т. р. з'явився призначений Військовим представником в Бесарабії і Сербії, але звідтиль скоро повертається і в Липні займає посаду Н-ка Штаба 2-дв. Січових Стрільців. Разом з Корпусом С. С. 6-го грудня 1919 р. Отмарштейн переходить на терен Польщі. На інтерналі в Луцьку перебуває до кінця лютого 1920 р. Потім виїждить до Варшави, а звідтиль командується до Праги Н-ком Штабу з 1 бригади в Чехословаччині.

З Праги повертається Отмарштейн до Генерального Штабу, де займає посаду Начальника Оперативного відділу. З Генеральним же Штабом після останньої катастрофи нашої армії приїждить до Ченстохова.

В 1921 р. бачимо полковника Отмарштейна активним учасником Листопадового Повстання, пережившого і переміщеного всі ті труднощі і весь той жах, якими так багатий був не найбільш трагічне поривання українського війська до визволення своєї Батьківщини з під катівського парювання Москвинів.

А в ніч з 2-го на 3-тє Травня 1922 б. р. лютий стрілях лихой людини розшмагував голову полковника Отмарштейна, обірвавши на завжди криваво, безглуздо, ганебно життя ще надто молоде і таке потрібне і дороге для тої справи, котрій був небіжчик так правдиво відданий до останньої хвили.

Такий короткий перебіг служби одного з видатніших українських старшин! Така безглузда смерть одного з найвідважніших, найвідважніших й найкращих борців за землю і нарід України!

Іх так мало серед нас.

А зараз ще менше стало.

Будь же певний дорогий полковнику Війська Українського, що Віільна Україна тебе не забуде!

І. В.

ЖИТТЯ ТАБОРІВ.

Свято лідарів „Залізного Хреста“.

(З приводу 2-х роковин).

Другий раз святкують наші лідари своє урочисте свято „Залізного Хреста“ — на чужині, за дротами.

Небагато часу проминуло від того моменту, коли здавалось кінець приходив всім амганіям нашої визвольної боротьби, коли в глухомо кутковій Волині збирались рештки нашої перемученої, від нерівної боротьби, обдертої, голодної, хворої армії, коли, як колючим дротом окружили її вороги з усіх боків. Мав бути кінець остаточний і армії і боротьби.

А все-ж ні! Жменька хоробрих, щироїдливих людей не впаде своєї справи. Врятував момент перерви в боротьбі і напсує в історію визвольного нашого руху дивну лицарську сторічку.

Прорвавши тоді колючі дроти ворожих армій, пі кинули лідари парванішесь з кола Любара, знов попадали в нове коло Жмеринка—Одеса—Податана і знов відважились ударом проривас його біля Вашиярки і по 5-ох місяцях боротьби в порятки завізляю злучується з своєю регулярною армією.

Гартувались, виховувались в ці дні люди. Багато хоробрих загинуло тоді!

Вічна пам'ять їм борцям!

Небагато часу минуло від тоді. І знов як і в ті дні, ми в коді код і світової невідчужності і світової індуферентності. Нас не визнають, нам не допомагають.

Ми в коді матеріяльних злидин, забути всіма. Відчуває і пам'ятає нас і наші мукі лише нарід наш там на Україні.

І живемо лише вірою і підданістю шларгановані в боротьбі майже в тих умовах, як перед приходом з Любара і вірою що примо і ці кола і тоді вже отсвяткуєм наше свято на своїй землі.

Хай поно буде третє!

Ворон.

ЩИПОРНО.

Загадкова війсьство.

2 траниці о 22 годіни на глухомо році, па дротами табору Щипорно забито пош. Ген штабу Ю. Отмарштейна. Труп забитого знайдено лише ранком. Обставина вбивства надто темні і дають матеріял для різноманітних версій.

Бараз цн справа на руках у слідчої влади, яка прибула на місто злочини зарва же по повідомленню П.

О 2 год. того ж дня прибули з сабоков — дойда агенти розшуку з Острова. Однак виявити їм нічого на раз не вдалося.

Редагує Колегія.

Річі забитого знайдено захованими в одному з розмірених бараків табору недалеко від забитого.

Мордичини неба мети до грабунику. Забитий дістав стріла в голову з-заду, яким зрінало передню часть П і викликало геть мозок.

Люта і нагла смерть значного діяча нашої Армії викликала велике схвилювання мешканців цілого табору. Від ранку в до вечера натовпи людей входили на місце забиття, щоб останній раз подивитись на нещасника, висловлюючи жалі і обурення наглим вчинком злодіїв.

Винос тіла нещасника з таб. Щипорно на Калінський цвинтар відбувається у неділю о 14 годіни.

Спілка Військових Інвалідів.

В таборі інтересованих Щипорно з дня 25 квітня 6 р. існує таборна Спілка Військових інвалідів. Крім того має заснувати „Хата інвалідів“ — притулок для дітських хлопів (сирітків, безруких, безногих), що не можуть обійтись без старовинні пошуку. Капітлярія Спілки тимчасово міститься в старинському № 2 бараці 6 двійки, кімната ч. 5.

Урадівою годіною щоденно, крім неділі і свят, від 16 до 13 год.

Голова Прасадина Др. Ступко.
Секретарь, Сот. (Підпис).

Драг. Т-во ім. М. Садовського.

Встала пісня „Хата революцій“, що мала відбутись у четвер 4-го в квітня відпочина як неділя 7-го квітня в причини виліт, який трапився в нашому таборі в нчт з 2-х на 3 квітня — вбивства полковника Отмарштейна.

Українське Т-во „Містечко“.

Наказ провадити ремонт клубу, що протягнене докінця літа.

Продляється в наближеному часі виставка „Вечір Інтермедія“ — пієси Олеса. Суд над Наталією Павловою і пієси „Брехня“ відбувається по остаточному ремонті клубу.

КАЛІН.

АНКЕТА

до всіх що працюють на літ.атурному поді.

В колах нашої молоді, що проща гернистий шлях визвольної боротьби та перебуває глибоку духовну революцію, відроджується назва до поетичної творчості.

Одночасно і у світі літературно мистецької творчості з'являється тенденція до оновлення та визволення, помічається явразно стремління до віднаходження нових шляхів, мотивів, образів та форм.

Щоби дати можливість всім, що прагнуть поетичної творчості, спільними силами працювати на нові віяння мистецтва, та поспіяти, праїєр своєму прислужитись письменству у відшуканню обрїя нових, — родилася думка видавати щомісячник свободного

письменства, позбутого вузько національних та політичних тенденцій і тем, а сферованого до одної високої ціли — прислужитись чистому мистецтву. Програм намічено такий: 1) лірика, 2) красне письменство — оригінальне та перекладне 3) мистецька гробуна 4) критика і бібліографія 5) хроніка.

Щомісячник має право згоджується видавати Культ.-Осв. відділ.

Предбачається із прибутків від продажу журнала видавати авторам грошому нагороду.

Для редакційної та розпорядчої роботи буде складено колегію.

Щоби подоготити питання поділу праці, ініціативна група звертається до всіх, що поділяють її виברי та хочуть працювати у наведеному щомісячнику, запрошуючи їх підписатись на цій анкети, зазначивши свою адресу після чого буде скликано збори всіх, що бажають взяти участь.

Особам що хочуть одержати докладніші інформації в цій справі, — звернутися до підполковника Догреля у Каліні, та підполковника Селетія у Щипорно (штаб табор. Ч. 8.)

Анкету розіслану всім Культурно-Освітнім організаціям та редакціям:

„Український Сурмач“, „Залізний Стрілець“, „Нове Життя“, а також в „Хату Стрільця“ та Старинський клуби.

Ініціативна група

Єдина Школа в таборі Каліні.

Ще в травні місяці минулого року заходив Культ.-Осв. відділ 2-го Волинського дивізію до відпочивку 2 і 3 класів Єдиної Школи. В грудні місяці того ж року після Ієниту учні були переведені до наступних 6 і 9 класів.

Не дивлячись на ці несприятелі умови, в яких приходиться лекторам і учням працювати, а саме: відсутність підручників, брак освітлення в школі, як браком в таборі наліца помешкання школи не лише означилося школа уперто несли свою працю і в 1921 році і в травні, закінчили навчальний курс навчання в 6 і 9 класах, а з 2 до 20 травня призначили переводити Ієниту до наступних класів.

Закінчення навчання в 6 і 9 кл. і переводу учнів до 7 і 10 класів оговорі в відкриття зах. М. С. А. — 7-го і 10-го класів Єдиної Школи.

Секретарь У. М. С. А. п. Кларк і аташе цій місії У. М. С. А. п. Вуїві несли оговору школи і відшуканні навчання привали з цього травня в 6 і 9 класах, а з 2 до 20 відпочиваючих класів Єдиної Школи У. М. С. А.

Лист до Редакції.

Прому Шановно Редакції не відмавати помістити есеїдує:

З дозручення Ради Брацтва Ієвни св. Керіла та Методія даскака пошу п. о. Богомолову, Опарне, Шеленік і Грєвїєвську прийати подяку від Ієвни Брацтва за працю по прикраї таборної церкви перед Великоднією Святкою.

Член Сеймі по прикраї церкви Кларк-Методієвського Брацтва — Т. Петрова.

Друкарня 6-ої Січ. Стрїл. двійки